

AHUS - Mandat for brukerutvalget

Dokumentadministrator: Ingrid Helene Halvorsen Bergquist
Godkjent av: Hilde Alstad, Øystein Mæland

Gyldig fra: 17.09.2025

Revisjonsfrist: 17.09.2027

Revisjon: 1.1

ID: 44353

1.0 Grunnlag og formål

Denne retningslinjen omfatter mandat, oppnevning, arbeidsform og økonomi for brukerutvalget ved Akershus universitetssykehus HF.

2.0 Brukerutvalgets mandat og hovedoppgaver

Brukerutvalget skal:

- Være et rådgivende organ for styret og administrasjonen i saker som angår tilbudet til pasientene
- Fremme pasientenes interesser og bidra til likeverdige spesialisthelsetjenester uavhengig av alder, kjønn, bosted, sosial status, sykdom/diagnose og funksjonshemming
- Arbeide for god samhandling på tvers av tjenester og forvaltningsnivå
- Bidra til god medvirkning fra pasienter, deres pårørende og deres organisasjoner på alle nivå i organisasjonen
- Bidra i plan og budsjettprosesser og arbeidet med årlig melding
- Ta initiativ til å fremme saker av betydning for pasienter og pårørende

I tillegg kan brukerutvalget:

- Avgi høringsuttalelser til planer og utredninger
- Uttale seg om styresaker som utvalget finner relevante
- Bidra som brukerrepresentantene i prosjekter, forskningsprosjekter, råd og utvalg som oppnevnes av Ahus HF

Brukerutvalgets leder og nesteleder deltar som observatører i Ahus' styre møter med uttalerett.

Brukerutvalget skal ikke behandle enkeltsaker/ pasientsaker.

3.0 Brukerutvalgets sammensetning

Brukerutvalget ved Ahus kan ha inntil ti medlemmer. Representantene er personlig oppnevnt av helseforetakets styre på bakgrunn av erfaringer, kompetanse, nettverk, verv og organisasjonstilknytning.

Sammensetningen av brukerutvalget skal så langt det lar seg gjøre dekke følgende prinsipper:

- Hensynet til både kontinuitet og fornyelse skal ivaretas.
- Sammensetningen av brukerutvalget skal gjenspeile helseforetakets virksomhetsområde gjennom balansert representasjon fra somatikk, psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.
- Pårørende, med særlig vekt på foreldre til syke barn, eldre, barn, unge og etniske minoriteter skal være representert.
- Alminnelige prinsipper for kjønnsmessig representasjon skal ivaretas.
- Både små og store organisasjoner skal være representert, slik at utvalget totalt sett har en god forankring i en bredde av organisasjoner.

4.0 Nominasjon og oppnevning

Brukerutvalgets funksjonsperiode er to år. Medlemmer skal ikke oppnevnes for mer enn tre perioder, det vil si seks år. Det oppnevnes ikke vararepresentanter til Brukerutvalget.

Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO), Samarbeidsforumet av funksjonshemmedes organisasjoner (SAFO), Kreftforeningen, Pensjonistforbundet, organisasjoner som representerer brukere fra virksomheter innen rus og avhengighet, og organisasjoner som representerer etniske minoriteter inviteres til å foreslå kandidater. Dersom innkomne forslag ikke tilfredsstiller kriteriene for sammensetning, kan andre organisasjoner forespørres.

Det skal gjøres kjent at organisasjonene må foreslå flere kandidater enn de kan påregne å få inn i utvalget. Organisasjonene som foreslår kandidater skal oppfordres til å sende informasjon om relevant formal- og realkompetanse. Bakgrunnssjekk gjennom innsendt informasjon og eventuelt intervju danner grunnlaget for utvelgelsen.

Styret i helseforetaket oppnevner brukerutvalgets medlemmer, samt leder og nestleder, etter innstilling fra administrerende direktør på grunnlag av innsendte forslag fra pasientorganisasjonene.

Administrerende direktør har fullmakt til å oppnevne nye medlemmer i perioden dersom noen fratrer.

4.1 Leder og nestleder

Det oppnevnes en leder og nestleder i brukerutvalget, som sammen med administrasjonen skal ha et særskilt ansvar for å forberede sakslister til utvalgsmøtene, samt sikre brukermedvirkning i aktuelle saker mellom ordinære møter i brukerutvalget.

4.2 Kompetanse og forventninger

Det er en forutsetning at representantene har god brukerkompetanse. Helseforetaket skal ved oppnevning av nytt brukerutvalg gi grunnleggende opplæring om helseforetaket og deres hovedoppgaver, lover og rettigheter, styrings- og finansieringssystem samt klargjøre forventninger til brukerutvalget sin rolle.

Det forventes at medlemmene i brukerutvalget skal:

- Ha bevissthet på sin rolle som representant og ha et bearbeidet forhold til egne brukererfaringer.
- Prioritere møter og andre oppgaver de tar på seg og sette seg inn i sakene som skal behandles.
- Bidra til et godt samarbeidsklima i brukerutvalget og til et godt samarbeid med helseforetaket.
- Holde kontakt med egen organisasjon og nettverk.
- Følge helseforetakets etiske retningslinjer.
- Informere om brukerutvalgets virksomhet.

5.0 Brukerutvalgets arbeidsform

5.1 Møter og arenaer for brukermedvirkning

Brukerutvalget skal innenfor budsjettrammen holde så mange møter som det selv mener er nødvendig for å gjennomføre oppdraget sitt. Møtene bør holdes i forkant av helseforetakets styremøter, slik at styresaker kan gjennomgås og eventuelt kommenteres. Det skal være dialog mellom brukerutvalget og helseforetaket i styresaker som er av spesiell interesse for brukerutvalget. Innkalling og saksliste sendes ut en uke før møtet.

En viktig del av brukerutvalgets arbeidsoppgaver er å bidra med brukerkompetanse i prosjekt, råd og utvalg. Brukerutvalget kan henvende seg til organisasjoner, andre brukerutvalg i regionen eller klinikkvise brukerråd for å få forslag til kandidater til brukerrepresentasjon. Hensyn som tilsier at utvalget bør henvende seg til andre er blant annet kapasitet og kompetanse. Ved oppnevning til prosjekt, råd og utvalg kan det etter behov oppnevnes vararepresentanter for å sikre god brukermedvirkning.

5.2 Administrasjon av brukerutvalget

- Brukerutvalgsmøtene ledes av utvalgets leder og nestleder
- Helseforetaket skal sørge for sekretærfunksjon og at sakene blir tilstrekkelig opplyst for behandling i brukerutvalget.
- Brukerutvalgets medlemmer og administrasjonen kan foreslå saker til utvalget.
- Brukerutvalget skal ikke behandle saker om enkeltpasienter.
- Helseforetaket møter i brukerutvalget med administrerende direktør og/eller administrerende direktørs representant.
- Forslag til protokoll godkjennes av møteleder. Protokoll godkjennes i brukerutvalgets påfølgende møte og publiseres på helseforetakets nettside.
- Brukerutvalget uttaler seg i media gjennom leder eller annet medlem etter avtale med leder.

5.3 Samarbeid med ungdomsrådet ved Ahus

Brukerutvalget skal samarbeide med ungdomsrådet ved Ahus, dette innebærer:

- Leder av ungdomsrådet deltar i møtene i brukerutvalget, nestleder av ungdomsrådet er vara
- Brukerutvalget deltar i møte i ungdomsrådet to ganger i året
- Ett samarbeidsmøte i halvåret mellom leder, nestleder og koordinatorene for utvalgene.
- Faste møter mellom koordinatorene i utvalgene, minimum to ganger i året.
- Sakslister og referat/protokoll sendes rutinemessig mellom utvalgene

6.0 Habilitet og konfidensialitet

Brukerutvalget vil i kraft av sin rolle kunne få tilgang til informasjon av sensitiv karakter og kunne påvirke beslutninger som angår andre helseforetak, private aktører og andre interesser. Forvaltningslovens regler for habilitet gjelder også for medlemmer i brukerutvalget.

- Medlemmer i brukerutvalget skal undertegne taushetserklæring.
- Medlemmer i brukerutvalget skal ikke samtidig være involvert i virksomheter med forretningsmessige interesser i regionale helseforetak/helseforetak eller være ansatt i samme helseforetak.
- Medlemmer av brukerutvalget bør som hovedregel ikke være medlem i andre brukerutvalg i regionen.

7.0 Økonomi

Brukerutvalgets budsjett vedtas av helseforetaket i forbindelse med helseforetakets årlige budsjettforhandling. Økonomiske rammer for brukermedvirkning og godtgjørelse av brukerutvalget fastsettes av HSØ RHF. Det er utarbeidet en egen retningslinje for godtgjøring av brukerrepresentanter.

Relaterte dokumenter:

 [Ahus - Brukermedvirkning i forskningsprosjekter](#)

 [AHUS - Mandat for Ungdomsrådet](#)

 [Ahus - Samarbeidsrutine - Møtepunktet for pasienter og pårørende](#)

 [Ahus - Utarbeidelse av Årlig melding](#)

 [Funksjonsbeskrivelse sekretær brukerutvalget](#)

Relaterte lenker:

 [Brukermedvirkning på systemnivå i helseforetak](#)

 [Brukerutvalget på Ahus.no](#)